Holkot, Robertus: Super sapientiam Salomonis
Basel: [Johann Amerbach, and Johann Petri de Langendorff?], 1489, 1489 Seite 53

Capitulū I

displices malis: et maloꝝ de te existimationes
malas: verā tibi laudatōez asscribe. Et ps̄. De
trahebāt mihi: qm̄ sequebar bonitatē. Isti sūt
tonsores vel falsarij monete legalis. Impedi=
tores legati regalis. Exhumatores cadaueris
fraternalis. Est eni ꝑsona clare fame: sicut mo=
neta legalis quā nullus pōt refutare: ꝫ si fuerit
deformata vel attonsa: ꝑdit pōdus ⁊ imaginē
⁊ iā nō recipit loco ꝓcij sicut ꝓus. Eodē mō de=
tractores nitūt ꝯfūdere bonos viros diffamā
do eoꝝ merita ꝑ depꝛauatiōē et attenuādo cir=
cūstātias: et attōsando ꝑ diminutiōē: vt opꝰ eo
rū nō appareat ꝟtuose factū: sicut circūstātie si-
gnāt. Et iō tales pñt vocari tōsores monete le=
galis. Musce sicut dicit Arist. iiij. d̄ aīalibꝰ. ca.
j. habēt aculeū loco armoꝝ ꝑ quē extrahūt sā=
guinē. Eodem mō simplices morsu q̄ntūcūqꝫ
sint ꝑui valoris detrahere bñ sciūt ⁊ extrahere
sanguinē cooꝑtū. i. defectꝰ occultos: nesciētibꝰ
diuulgare. Exo. v. Venit musca grauissima ī
domo pharaonis. Scd̄o sūt ipeditores legati
regalis. Rex. n. xp̄s moriturus statuit xp̄ianis
oībus testamētū pacis dicēs. Pacē relinq̄ vo=
bis: pacē meā do vobis. Ioh. xiiij. Hoc testam̄
tū ipediūt potissime detractores. Tertio sūt ex
humatores cadaueris fraternal'. Dicit. n. Arist.
vij. d̄ aīalibꝰ. c. iiij. ꝙ hyena ē aīal multū ferox
simile lupo: itm̄ diligēs carnes hūanas. ꝙ frā
git iterdū sepulchꝛa mortuoꝝ: et exhumat cor=
pora: vt coꝝ cadaueribꝰ saturet. Ista bestia ap
tissime gerit figurā detractoꝝ. Hō ꝑ pctm̄ mor
tale morit sepelit a bonis: qñ q̄ztū iusticia ꝑmit
tit eius pctā occultāt et corrigit cōsciētia fama
integra ꝑmanente. Sꝫ q̄d facit detractor: vio=
lat sepulturā: et iō est infamis ſm iura. vj. q. j.
ca. infames. Extrahit carnes fetidas ⁊ come=
dit ⁊ alijs ad comedēdū distribuit cū defectus
occultos et lapsos a memoria ad mētē eis re=
ducit. De talibꝰ dicit Hiere. xij. ſm aliā trāsla=
tionē. Nūq̄d spelūca hyene hereditas mea mi-
hi: Et ꝑmittit pax añ. Facta ē mihi hereditas
mea: q̄si leo in spelūca dedit ꝯ me vocē suā: iō
odiui eā. Hereditas xp̄i sūt gētes xp̄iane. ps̄.
Dabo tibi gentes hereditatē tuā. ꝫ hec heredi
tas dat vocē cōtra xp̄m: ⁊ fit q̄si hyena ꝑ detra-
ctiōez: sicut superiꝰ expositū ē.

Lectio. X.

Os autē quod mē
titur occidit aīam. Postq̄ꝫ sapiēs dis=
suasit duo pessima vitia loquedi: vicꝫ murmu=
rationē cōtra deū: et detractionē ꝯtra ꝓximū.
Hic ꝯsequēter dissuadet tertiū q̄ hō peccat spe-
cialiter cōtra seipm̄: vicꝫ mendaciū. Est eni mē
tiri cōtra mētē dicere. Hō ē q̄dāmō intellectiuꝰ
ſm Arist. hoc ē: intellectus ē nobilissimū ⁊ dig
nissimū q̄d possit in hoīe repiri. Et iō hō q̄ con
tra mentē dicit facit contra seipm̄. Et istud vi=

Lectio. X

tiuꝫ dissuadet tali rōne. Illud q̄d aīam occidit
spūaliter h̄ ē ad mortē eternā adducit et grā ꝓ
uat que ē vita aīe: illud oīno ē cauenduꝫ: ꝫ tale A
ē mēdaciū. ḡ ⁊c̄. Notandū ē hic ꝙ mōstruo
sum et innaturale ē ꝙ os sit cā instrumentalis
vel occasio occisionis aīe: qꝛ illud instrumētuꝫ
ꝓcise ordinat a natura ad cōseruādū vitā aīe:
sicut in oꝑibus suis patet: nā ꝑ os expiramus
⁊ ispiramus: sine qua oꝑatione vita aīe in cor=
pore nō saluat. Per os alimētū recipimꝰ ma=
sticamꝰ et traijcimꝰ. Per os affectiōes aīe exꝓ=
mimus: ꝑ os pacē aīe: amicitiā et beniuolētiā ī
oculis sine macula designamus. Est ergo mi=
rabiliter ꝓditiosū et cōtra naturā: ꝙ os aīaꝫ oc
cidat. Et iō signanter dicit ꝓuer. x. Vena vite
os iusti: os aūt impioꝝ oꝑit iniq̄tatē. Et ꝓuer.
xxj. Qui custodit os suū ⁊ linguā suā: custodit
ab angustijs aīam suā. Notādū ꝙ mendaciuꝫ
dedecet hoīem ꝓpter tria specialiter. Est enim
hō dei rōnalis indago: filialis ꝓpago: dei na=
turalis imago. Est pꝛio hō dei rōnalis indago
hoc ē inuestigatio ⁊ inq̄sitio et ꝓpter hāc causā
factꝰ ē intelligibilis a deo. Et iō sibi repugnat
falsitas mēdacij. Cū eni veritas sit bonū intel=
lectus: cōstat ꝙ falsitas ē eius malū et eiꝰ corru
ptio. Vñ Augꝰ. in Encheridion. xxiij. Vis na=
turalis refugit naturaliter falsitatē: ⁊ q̄ztū pōt
deuitat errorē. Vñ et falli nolūt etiā qui amāt
fallere. hec Augꝰ. Et iō sicut oīs creatura rōna
lis appetit veritatē et sciam naturaliter: ita oīs
creatura rōnalis detestari debet mendacium.
In cuius figurā legimꝰ Gen̄. iij. ꝙ qñ diabolꝰ
mentiri ꝑmo cogitauit: noluit in aliq̄ effigie rō
nalis creature apparuisse vel ꝓpinqua effigie:
quasi nobilitati sue nature. ꝓ q̄nto rōnal' erat
mēdaciū displiceret: ꝫ bestie tal' formaꝫ accepit
q̄ nature hūane magl' inimicat ⁊ repugnat: in=
signū ꝙ mēdaciū ē venenū hūane nature. Sic
eni venenū corpꝰ occidit: ita mēdaciū aīam: vt
pꝫ h̄ in l̄ra. Et q̄zto aīa nobilior ē corꝑe: tāto vi
det deterior mēdax venefico. Et iō rōnabiliter
sil' cōbinabūt i die iudicij. ⁊ a societate dei ⁊ sā
ctoꝝ expellēt. Apoc̄. xxij. et vltio. Foris canes
⁊ venefici: et oīs q̄ amat ⁊ facit mēdaciū. Foris
inq̄t canes. Nūcij vel alij quicūqꝫ morātes ī
curia pape ꝓ negocijs expediēdis accedūt ad
palaciuꝫ: ⁊ inter fores seu portas expectāt do=
nec possint ad camerā introduci ad papā: ꝫ qñ
pulsat foras cū cāpana pape: oēs recedūt tri=
stes et certi: ꝓ illo die ꝙ pape colloq̄ū nō habe
būt: ⁊ iō stati egrediunt palaciū et ad hospicia
sua vacui reuertūt. Sūmus pōtifex xp̄s ē. ad
Heb. ix. Christus assistens pōtifex futuroꝝ bo
noꝝ. Ad huius curiā veniunt i die iudicij om=
nes hoīes. ij. Coꝝ. v. Oēs nos oportet añ tri=
bunal' xp̄i maīfestari: ⁊ tūc certe dicet aliq̄bꝰ ꝙ ī
trent ad xp̄m. Nā vnicuiqꝫ iusto dicet. Intra ī
in gaudium dominii tui Math. xxv. Et cito

http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-277/0053
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
gefördert durch die DFG